

Vergide Gündem

Tax Agenda

Haziran / June 2020

Hangi yıl için e-fatura yok diye kâğıt faturaya ceza olmaz?

Abdulkadir Kahraman

İlave gümrük vergileri ile ithalatı azaltamayız

Sercan Bahadır

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

EY

Building a better
working world

Hangi yıl için e-fatura yok diye kâğıt faturaya ceza olmaz?

Dijitalleşen vergi idareleri

Vergi idarelerinin dijitalleşmesi, birçok ülkede 2000'li yıllarda başladı. Fakat son yıllarda ivmelendi. Vergi idarelerinin dijital uygulamalardan biri de "e-fatura"dır.

Türkiye'de 2010 yılında başlayan uygulama kapsamında 2014 sonu itibarıyla "19.375", 2018 sonu itibarıyla "88.837" mükellef bulunmaktaydı. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Temmuz 2019 tarihli "2019 Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" verisine göre e-fatura uygulamasında "105.482" mükellef bulunmaktadır. Kamu e-fatura uygulamasıyla yaklaşık 1.500 kamu kurumu da kapsama dahil edilerek e-fatura alabilmeleri sağlanmıştır.

Diğer taraftan, Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre "faal mükellef" sayısı (gayrimenkul sermaye iradı, basit usulde vergilendirilen gelir vergisi faal mükellef sayısı hariç) aşağıdaki gibidir:

	Nisan 2020 Faal Mükellef
Gelir Vergisi Mükellefi	1.989.363
Kurumlar Vergisi Mükellefi	867.626
Toplam	2.856.989

Yukarıdaki tablo verilerine göre e-fatura kullanan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerin toplam mükellef sayısına oranı %3,69'dur. Bu nedenle, e-uygulamaların kapsamı 1.1.2020 itibarıyla genişletilerek kapsama yeni mükellef grupları dahil edilmiştir.

Danıştay: Kâğıt fatura varsa özel usulsüzlük kesilmez!

Dava konusu olay 2014 yılında e-fatura olarak düzenlenmesi gereken bir faturanın basılı kâğıt olarak düzenlenmesi nedeniyle, mükellef şirkete Vergi Usul Kanunu'nun 353/1'inci madde hükmüne göre kesilen özel usulsüzlük cezasının terkinin için Denizli Vergi Mahkemesi'nde açılan davada tek hâkim tarafından verilen 31.1.2017 tarih ve E:2016/629, K:2017/81 sayılı karar ile ilgilidir.

Denizli Vergi Mahkemesi'nin ret kararının hukuka aykırı olduğu iddiası ile Danıştay Başsavcılığı'nın kanun yararına temyiz talebi üzerine; Danıştay 9'uncu Dairesi temyiz talebini E:2017/3886, K: 2019/7414 sayılı Kararı ile sonuçlandırmış ve bozma kararı, 13.5.2020 tarihli Resmî Gazete ile yayımlanmıştır. Kararda, ticari faaliyetin gerekleri içerisinde satıcı ve alıcı arasındaki alım satım ilişkisinin ispat aracı olan fatura, işleme taraf olan alıcı ve satıcı açısından gider ve gelirin kayda geçirilmesinin asli unsuru olduğu kabul edilmiş; fatura ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı Vergi Usul Kanunu'nun 229 ila 232'inci maddelerinde kâğıt fatura ve e-fatura ayrımı olmadığını, 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde e-faturanın kâğıt fatura ile aynı hukuki sonuçları doğuracağı ifadelerine yer verilmiştir.

Danıştay bu kararı ile daha önce kesinleşen Mahkeme kararını, "niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade etmesi nedeniyle" kanun yararına bozmuştur. Çünkü Danıştay, VUK 353/1'inci maddesindeki cezanın vergiyi doğuran olayın, kayıt dışı bırakıldığının tespiti halinde uygulanmasının söz konusu olabileceğini hem alıcı hem de satıcının kanunda açıkça düzenlenmiş ceza uygulamasını gerektiren bir fiili gerçekleştirilmemesi durumunda, VUK 353/1'inci maddesindeki cezanın kesilmemesi gerektiği düşüncesindedir. Kanun yararına bozulan dava konusu olayda, kâğıt da olsa düzenlenen bir fatura ile işlem kayıt altına alındığından, kanunda tanımlanan şekliyle ceza uygulanmasını gerektiren bir işlem söz konusu olmamıştır.

Bu nedenle, vergi ve cezaların kanuniliğine ilişkin anayasal ilkeler esasında kıyas ve varsayım dayalı olarak ceza kesilmesi mümkün olmadığından fiili olarak var olan faturalar için VUK'un 353/1'inci maddesi gereği özel usulsüzlük cezası kesilmesi hukuka aykırı olup; Denizli Vergi Mahkemesi kararının bozulmasına oybirliğiyle karar vermiştir.

Kanun yararına bozmanın etkileri nedir?

Kanun yararına bozma hem Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu (427/6'ncı madde) hem de İdari Yargılama Usulü Kanunu (51'inci madde) ile düzenlenmiş bir temyiz kurumudur. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun'daki "kanun yararına bozma müessesesi", 20.1.1982 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak idari yargılama usul hukukunda yerini almıştır. Söz konusu düzenleme kapsamında, "bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştay tarafından ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan" niteliği bakımından "yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler" yer almaktadır.

Bu temyiz amacı; yürürlükteki hukuk kurallarının yanlış uygulanması karşısında, hukukun yanlış uygulandığını tespit ederek, kanunun kesinleşen kararda belirtildiği şekilde uygulanamayacağını açıkça duyurulması suretiyle daha sonraki uygulamalarda benzer şekilde tekrar yanlış düşme ihtimalinin önlenip mahkemelerin uyarılması ve uygulamada birliğin sağlanmasıdır. Bu nedenle, kanun yararına bozma olağanüstü hukuk yollarından biridir.

Kanun yararına temyiz öncesi kesinleşen kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına temyizi üzerine Yargıtay veya Danıştay tarafından incelenir. Yargıtay veya Danıştay yürürlükteki hukukun yanlış uygulanmış olduğu kanaatine ulaşırsa, kesinleşen karar hükmünü kanun yararına bozar. Kanun yararına bozma kararı, Resmî Gazete'de yayımlanarak, kanunların Türkiye'nin her yerinde aynı şekilde uygulanması sağlanır. Ancak kanun yararına bozma kararı daha önce kesinleşmiş uyuşmazlıklar ile ilgili olarak verilen kararın hukuki sonuçlarını etkilemez.

Dolayısıyla, kanun yararına bozma kararı sonrasında, yargılamanın yenilenmesi ve yeni bir hüküm verilemeyeceği gibi kanun yararına bozma kararına karşı direnme kararı da verilemez. Yargıtay veya Danıştay tarafından, kanun yararına temyiz talebi reddedilirse Yargıtay veya Danıştay Cumhuriyet Başsavcılığı bu ret kararına karşı karar düzeltme yoluna başvuramaz. Kanun yararına bozma kararına ilişkin olarak taraflar, karar düzeltme yoluna başvuramazlar.

E-fatura hakkındaki bozma karar gerekçesi

Elektronik fatura uygulamasına ilişkin temel düzenleme 5.3.2010 tarihli Resmî Gazete ile yayımlanan 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yapılmıştır. Tebliğ düzenlemesi Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 242'nci maddesinin 2'nci fıkrası ile Maliye Bakanlığı'na verilen yetkiye dayamaktadır. Tebliğ yayımlandığında Vergi Usul Kanunu'nun 353/1'inci maddesi "elektronik belge" ile ilgili bir ibare yer almıyordu.

Bu durumun yarattığı sorunlar nedeniyle VUK'un 353'üncü maddesi 7103 sayılı Kanun'un 12'nci maddesiyle değiştirilerek 27.03.2018 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. 7103 sayılı Kanun değişiklikleriyle elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgelerin kâğıt ortamında düzenlenmesi ile e-tebligatla ilgili yükümlülükler uyulmaması durumunda uygulanacak cezalar açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca Vergi Usul Kanunu kapsamına giren belgelerin hiç düzenlenmemiş sayılması durumunda, özel usulsüzlük cezası kesilmesi konusu netleştirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın 73'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında belirtildiği gibi vergilemede "verginin kanuniliği ilkesi" esastır. Dolayısıyla Danıştay'ın bozma kararı temel olarak "verginin kanuniliği ilkesi" çerçevesinde alınmıştır. Mahkeme "kanun metninde elektronik belge" ile ilgili bir ibare yer almamasını kanunilik ilkesine aykırı bulmuş, e-fatura düzenlenmeyerek yerine basılı kâğıt fatura düzenleyen mükellefe uygulanan cezanın "vergi ve cezaların kanuniliği ilkelerine" aykırı şekilde kesilen cezayı kıyas ve varsayım dayalı olması nedeniyle hukuka aykırı bulmuştur. Böylece, Danıştay söz konusu karar ile "vergilemede kanunilik" ilkesine vurgu yaparak, kamu gücüne karşısında mükellef hakkını ve adaleti tesis etmiştir.

Dolayısıyla, söz konusu bozma kararı VUK'un 353'üncü maddesinde 7103 sayılı Kanun'un 12'nci maddesiyle yapılan değişiklik öncesindeki madde metni ile ilgili olup; mevcut madde kapsamında kesilen özel usulsüzlük cezalarının "vergi ve cezaların kanuniliğine ilişkin anayasal ilkelere aykırılığı" olduğu iddiası bu kapsamda değerlendirilmemelidir.

Vergide lafza bakılır, kıyas yapılmaz.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

İlave gümrük vergileri ile ithalatı azaltamayız

2020 yılı maalesef hiç beklenmedik bir şekilde geçiyor. Covid-19, 2020 yılına ilişkin tüm beklentileri alt üst etmiş durumda. Hiç kimse 3 ay içinde dünya ekonomisinin bu şekilde etkileneceğini tahmin bile etmiyordu. Sorun ilk olarak bir tedarik sorunu olarak değerlendirildi ancak talebin düşmesi sonucu bir resesyon haline geldi. Küresel bir resesyon tehdidi tüm beklentileri de olumsuz hale getirdi. Örneğin, IMF 2020 senesi başında dünya genelinde %3 büyüme beklerken şimdi %3-6 arasında bir küçülme bekliyor. Yine DTÖ küresel ticarete yıllık %3 bir gelişme beklerken beklentilerini %30 oranında daralma olacağı yönünde güncelledi.

Dünyada bu gelişmeler yaşanırken, bir gün tüm ithalat işlemlerinin kırmızı hatta yönlendirileceğini öğrendik. Ancak ertesi gün işler tekrar eski haline döndüğü için bu konuya detaylı değinmek istemiyoruz. Bir yanlışlık oldu diyerek konuyu geçiyoruz. Ancak çok ciddi oranlarda ve geniş kapsamda ilave gümrük vergileri geçici süreliğine hayatımıza girdi ve bu önlemin de ithalatı azaltma adına geçici bir önlem olarak getirildiği görülüyor.

Mart ayında ihracat azalırken ithalatta artış vardı

Ticaret Bakanlığınca en son mart ayında yayımlanan verilere baktığımızda, ihracatta bir önceki yıla göre %17 oranında bir azalış olduğu görülüyor. Bunun en önemli nedeni Covid-19'un ihracat pazarlarımızda etkili olmaya başlaması. Özellikle en önemli ihracat pazarımız Avrupa Birliği (AB)'nde yaşanan gelişmeler de burada etkili oldu. Sektör olarak baktığımızda ise otomotiv ve beyaz eşya sektörünün, bu ihracat hacmi azalışından en çok etkilenenler oldu. Nisan ayına ilişkin açıklama mayıs ayında yapılacak ancak bu hafta basına yansıyan haberlere göre ihracatta azalışın devam ettiği görülüyor ve ihracat hacminde bir önceki yıla göre %47 oranında bir azalmanın gerçekleşeceği öngörülüyor.

İhracatta böyle dramatik bir azalış olurken ithalatta ise geçen yıla göre aynı oranların sürdüğünü hatta ufak bir artış gerçekleştiğini görüyoruz. Nisan ayında da benzer bir tabloyla karşılaşacağımızı tahmin ediyoruz.

İthalat ve ihracat rakamlarının birlikte değerlendirilmesi sonucunda ise dış ticaret açığı da artarak devam edecek gibi görünüyor.

Dış Ticaret	Mart			Ocak-Mart		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	16.336	13.426	-17,81	44.534	42.783	-3,93
İthalat	18.250	18.821	3,13	50.472	55.662	10,28
Dış Ticaret Hacmi	34.586	32.247	-6,76	95.006	98.446	3,62
Dış Ticaret Dengesi	-1.915	-5.395	181,79	-5.938	-12.879	116,89
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	89,5	71,3		88,2	76,9	

Yüksek oranda ve geniş kapsamda ilave gümrük vergileri yürürlüğe girdi

18 Nisan 2020 tarihi itibarı ile 6 ay boyunca uygulanacak olan geçici İlave Gümrük Vergileri (İGV) yürürlüğe girdi. İGV oranları %5 ila %50 arasında değişiklik gösteriyor. Ürünler baktığımızda plastik, elektronik, demir-çelik, spor ürünleri ve makineler başta olmak üzere binin üzerinde ürüne İGV uygulanacağı anlaşılıyor. Uygulamanın 30 Eylül tarihi itibarı ile yürürlükten kalkması ve bu ürünlere ilişkin vergilerin eski haline dönmesi bekleniyor.

Önceki uygulamalara paralel olarak, Avrupa Birliği ve Serbest Ticaret Anlaşmamız (STA) olan ülke menşeli ürünlere bu vergiler tatbik edilmiyor. AB menşeli olmayan ve AB üzerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde ithal edilen ürünlerde ise tek istisna çapraz kümülasyon kapsamı ülkeler menşeli ürünler (Mısır, Fas gibi) için yapılıyor.

2424 sayılı Karar ile İGV oranları (Genel İtibarıyla)

Ürün Grubu / Sektör	18.04.2020-30.09.2020	01.10.2020 ve sonrası
Yapıştırıcılar	%30	%10
Plastik ürünleri	%26-40	%8-10
Vida vb. demir-çelik ürünleri	%30	%10
Fanlar, kesici aletler, hidrolik	%14-20	%7,7-20
Elektrikli makineler	%7,1-20	%5-7,5
Bazı multimetreler	%5,8	%5,8
Kol saatleri, cep saatleri, diğer saatler	%45	%25
Video oyun konsolları, eğlence eşyası vb.	%35-50	%10-20
Düğmeler, çıtçıtlar	%46-50	%10

Ne yapılmalı?

Öncelikle Covid-19 sürecinin ihracat miktarımızı düşürmesine karşın ithalat miktarımızı aynı oranda azaltmadığını görüyoruz. Bunun ana nedeni ithalata dayalı üretim, ihracat ve büyüme yapımızın olması. Çünkü ithalatımızın %75-80'ini ham madde ve yarı mamul mallardan oluşturuyor. Bu nedenle de ithalatta vergi arttırarak ithalatımızı beklenen düzeylerde azaltmak çok mümkün olmuyor. Bunu en iyi Nisan ayı ithalat rakamlarında göreceğiz. Şayet ithalatta bir azalış olmazsa sizin de tahmin ettiğiniz gibi bu vergiler ithalatta maliyetlerin artmasına neden olacaktır. Bu noktada odaklanmamız gereken konu yapısal bir dönüşüm. Orta ve uzun vadede bu ithalat bağımlılığının azaltılması ya da lojistik ve hizmet ihracı gibi avantajlı olduğumuz alanlara daha fazla ağırlık vermemiz gerekiyor.

Yüksek İGV uygulandığı dönemlerde en önemli konu muafiyet sağlanan gümrük uygulamaları oluyor. Dahilde işleme rejimi, yatırım teşvik belgesi gibi gümrük kolaylıkları ciddi önem arz ediyor. Bu yönde iş planlaması yapmak hayati derece önem arz ediyor.

İGV uygulanmasında bu zamana kadar en çok tartıştığımız konu menşe ispatı. Bu noktada İGV'den muaf olan ülkeden yapılan ithalat işlemlerinde menşe ispatının mevzuata uygun olarak yapılması gerekiyor. Yakın zamanda buna benzer durumlarda çok ciddi idari para cezaları ve ek vergi tahakkukları ile karşılaşıldı. Covid-19 sürecinde bu konuyu atlamamak önemli.

Bu köşe yazısı Dünya gazetesinde yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Prior to 2018 amendment, the use of printed invoice does not require special irregularity penalty

The subject matter of the case is related to the resolution dated 31.1.2017 E: 2016/629, K: 2017/81 given by the sole judge at the Denizli Tax Court for the cancellation of the special irregularity penalty imposed on the taxpayer company pursuant to Article 353/1 of the Tax Procedure Law ("TPL") due to issuance of an invoice in hard copies that should be issued as an e-invoice in 2014.

Upon the claim that the rejection of Denizli Tax Court is against the law, with the appeals request of the Office of the Advocate General for the benefit of the law, the 9th Chamber of the Council of State concluded its appeal with Decision E: 2017/3886, K: 2019/7414 and resolution to annul it was published in the Official Gazette dated 13.5.2020. In the decision, it is accepted that the invoice, which is the instrument of proof of the purchase-sale relationship between the seller and the buyer within the requirements of the commercial activity, is the primary element of recording the expense and income for the buyer and the seller; it is stated in the Articles 229 to 232 of the TPL containing regulations regarding invoices that there is no paper invoice and e-invoice distinction and the TPL General Communiqué no.397 indicates that the e-invoice will have the same legal results as the paper invoice.

The Council of State overturned the Court's decision which had been finalized before, for the benefit of the law "as it expresses a result contradicting the existing law in terms of its quality".

Because it is of the opinion that the penalty in the TPL 353/1 should not be imposed in the event that both the buyer and seller do not perform an act that requires explicitly regulated punishment in the law.

In the incidence subject to the case which had been overturned for the benefit of the law, there was no transaction requiring a penalty as defined in the law, since the transaction was recorded with an invoice issued, albeit with paper. Therefore, since it is not possible to impose fines based on comparison and assumption on the basis of constitutional principles regarding the legality of taxes and penalties, as per article 353/1 of the TPL for the actual invoices, it is illegal to impose a special irregularity penalty and It has been unanimously decided to overturn the decision of Denizli Tax Court.

Impacts of overturning for the benefit of law

The scope of "annulment for the benefit of the law" contains the decisions expressing a contrary outcome to the existing law in terms of their quality among the ones given by the regional administrative court and the decisions made by the administrative and tax courts and finalized by the Council of State as the first-instance court without reviewing the appeal.

In the face of the inappropriate implementation of the existing legal rules, the purpose of this appeal is preventing the possibility of misrepresentation in similar applications in the future and preventing the courts and ensuring unity in practice by clearly announcing that the law could not be applied as specified in the final decision after determining that the law was applied incorrectly. Therefore, annulment the benefit of the law is one of the most remarkable remedies.

Decisions finalized before the appeal for the benefit of the law are examined by the Supreme Court or the Council of State upon the appeal of the Chief Public Prosecutor's Office for the benefit of the law. If the Supreme Court of Appeals or the Council of State considers that the existing law has been misapplied, it overturns the final decision provision for the benefit of the law. The annulment decision for the benefit of the law is published in the Official Gazette and it's ensured that the law is implemented in the same way everywhere in Turkey. However, the decision to overturn for the benefit of the law does not affect the legal consequences of the decision made regarding disputes that have already been finalized.

Therefore, following the decision to overturn for the benefit of the law, the renewal of the trial and a new decision cannot be made or the decision to resist the resolution for the annulment in the benefit of the law cannot be made. If the appeal is rejected by the Supreme Court or the Council of State for the benefit of the law, the Supreme Court of Appeals or the Council of State cannot apply for a correction against this rejection decision. Regarding the decision to overturn for the benefit of the law, the parties cannot apply for a correction of the decision.

Justification for overturning a decision on e-invoice

The basic regulation regarding the application of electronic invoices was made with the TPL General Communiqué no.397 published in the Official Gazette dated 5.3.2010.

The regulation of the Communiqué is based on the authority granted to the Ministry of Finance with the 2nd paragraph of the repetitive Article 242 of the TPL. Article 353/1 of the Tax Procedure Law did not contain a statement regarding "electronic document" when the Communiqué was published.

Due to the problems caused by this situation, Article 353 of the TPL was replaced with the Article 12 of the Law no.7103 and had been enacted as of 27.03.2018. Through the amendments of the Law no.7103, the penalties to be applied in case of issuing the documents to be prepared in electronic environment as hard copies and non-compliance with the e-notification obligations have been clarified. In addition, if the documents covered by the Tax Procedure Law are deemed to have never been issued, the issue of special irregularity penalty has been clarified.

As stated in paragraph 3 of the Article 73 within Constitution of the Republic of Turkey, "the lawfulness principle of tax" is essential in taxation. Therefore, the decision of the Council of State to overturn was mainly taken within the framework of the "lawfulness principle of tax". The court found the absence of a statement regarding "electronic document in the text of the law" against the principle of legality and found that the penalty imposed on the taxpayer who issued a printed invoice instead of e-invoice in violation of the

"lawfulness principles of taxes and penalties" as contrary to the law due to its being based on the comparison and assumption. Thus, the Council of State emphasized the principle of "legality in taxation" with this decision and established the taxpayer's right and justice in the face of public power.

Therefore, the aforementioned decision to perpetrate is related to the text of the article before the amendment made with the Article 12 of the Law no.7103 to the Article 353 of the TPL; the claim that the special irregularity penalties imposed under the present article are "against the constitutional principles regarding the legality of taxes and penalties" should not be evaluated in this context.

Imports cannot be reduced with additional customs duties

Unfortunately, the year 2020 is going on in a quite unexpected way. Covid-19 has turned all expectations for 2020 upside down. Nobody even predicted that the world economy would be affected this much in 3 months. The trouble was initially considered a supply problem; however, it became a recession as a result of the drop in demand. The threat of a global recession has made all expectations unfavourable. For example, while the IMF expected a global economic growth of 3% in early 2020, it now expects the global economy to shrink 3-6%. Also, the WTO which was expecting a 3% year-on-year improvement in global trade updated its forecast towards a downsizing by 30%.

There was increase in imports in March while exports were decreasing

When we look at the data released by the Trade Ministry for March, it is seen that there is a 17% decrease in exports compared to the previous year. The most important reason for this is that Covid-19 started to impact our export markets. Especially the developments in the European Union (EU), our most essential export market were also effective here. When we look in terms of sectors, the automotive and white goods sectors were the ones most affected by this decrease in export volume. The announcement regarding April will be made in May, but according to the news reported this week, the decline in exports is continuing and a 47% decrease is expected in the export volume compared to the previous year.

While there is such a dramatic decrease in exports, we see that the same rates persist in imports compared to the previous year, even a slight increase is observed. We anticipate that we will see a similar picture in April.

As a result of evaluating the import and export figures together, it seems that the foreign trade deficit will continue to increase.

Foreign trade	March			Jan-Mar		
	2019	2020	Change (%)	2019	2020	Change (%)
Exports	16.336	13.426	-17,81	44.534	42.783	-3,93
Imports	18.250	18.821	3,13	50.472	55.662	10,28
Foreign trade vol.	34.586	32.247	-6,76	95.006	98.446	3,62
Foreign trade bal.	-1.915	-5.395	181,79	-5.938	-12.879	116,89
Proportion of imports covered by exports (%)	89,5	71,3		88,2	76,9	

Additional customs duties enacted at a high and wide scope

Temporary Additional Customs Duties (ACD) to be applied for 6 months as of April 18, 2020 came into force. ACD rates range from 5% to 50%. When we look at the products, it is understood that ACD's will be applied over a thousand products, especially plastic, electronic, iron-steel, sports products and machines. The implementation is expected to be abolished as of September 30 and previous rates on these products will be effective again.

In line with previous practices, these taxes are not applied to products originating in a country member to the EU and countries that we have a Free Trade Agreement (FTA). The only exception is the cross-cumulation scope for products originating from countries (eg Egypt, Morocco) for products not imported from the EU and imported through the EU accompanied by the A.TR Movement Certificate.

ACD rates with the Decision no.2424 (overall)

Product line/ Sector	18.04.2020-30.09.2020	01.10.2020 and after
Adhesives	30%	10%
Plastic products	26-40%	8-10%
Screw etc. iron and steel products	30%	10%
Fans, cutting tools, hydraulic	14-20%	7.7-20%
Electric machines	7.1-20%	5-7.5%
Some multimeters	5.8%	5.8%
Wrist, pocket watches, other watches	45%	25%
Video game consoles, entertainment items	35-50%	10-20%
Buttons, studs	46-50%	10%

What to do?

First of all, we see that the Covid-19 process did not decrease our import amount with the same rate it decreased our export amount. The main reason for this is that we have import based production, export and growth structure. Since 75-80% of our imports consist of raw materials and semi-finished goods, it cannot be possible to decrease our imports at expected levels by increasing taxes on imports. This will be seen the best in April import figures. If there is no decrease in imports, as you can guess, these taxes will increase the costs of imports. At this point, what we need to focus on is a structural transformation. In the medium and long term, we need to put more emphasis on areas where we are advantageous such as reducing import dependency or logistics and service exports.

The most important issue during the periods when high ACD applied is the customs practices that are exempted. Customs facilities such as inward processing regime and investment incentive certificate are of great importance. It is vital to plan business in this direction.

The issue we have discussed the most in the implementation of ACD is the proof of origin. At this point, the proof of origin must be made in accordance with the legislation in import

transactions from the country that is exempt from ACD. Recently, very serious administrative fines and additional tax accruals were encountered in similar situations. It is important not to skip this issue in the Covid-19 process.

This column was published in Dünya newspaper.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Mayıs ayında “Gümrükte Gündem”i belirleyen başlıca olaylar, öncelikle COVID-19 ile mücadele kapsamında uygulamaya konulan bazı dış ticaret tedbirlerinin azaltılması, 11 ve 20 Mayıs tarihlerinde muhtelif cins ve çeşitte eşyaya İGV ihdas eden yeni Cumhurbaşkanlığı Kararları yayımlanması, İran’a yönelik ek mali yükümlülük ve kotaların süresinin uzatılması, yetkilendirilmiş yükümlülerin izlenmesi tebliğinin yürürlükten kaldırılması olmuştur.

Bir diğer önemli gelişme ise AB tarafından Türkiye menşeli demir-çelik ürünlerine anti-dumping soruşturması açılması ve ardından Türkiye tarafından AB menşeli çelik ve bazı ürünlere ilave vergi uygulayacağına dair DTÖ bildirim yapılması olmuştur.

Son olarak cep telefonlarında gözetim uygulaması başlamıştır. Yukarıda özetlenen gelişmelere ve ilgili diğer haberlere aşağıda yer verilmiştir.

1. Bazı tıbbi cihazların ihracatındaki ön izin uygulaması kaldırıldı.

02/05/2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan İhracı Yasak ve Ön İzne Bağılı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 96/31)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/8) ile 26 Mart 2020 tarihinde 96/31 sayılı Tebliğ’e eklenen geçiş hükmü kaldırılmış olup, aynı Tebliğ’in ekinde yer alan (EK:2) İhracı Ön İzne Bağılı Mallar Listesine 33-40’ıncı sıralar kaldırılmıştır.

İhracı Ön İzne Bağılı Mallar Listesinden kaldırılan ürünler aşağıdaki gibidir.

İhracı ön izne bağılı mallar listesi (Ek-2)		
Madde	İzni veren kurum	Yasal dayanak
33- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9019.20.00.00.18 GTİP’li Ventilatör	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
34- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9018.90.84.00.19 GTİP’li Ecmo	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
35- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9019.20.00.00.18 GTİP’li Oksijen Konsantratörü	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
36- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen Ventilasyon sarfları (9019.20, 90.26 GTİP’li Flow sensör, 84.81, 9019.20 GTİP’li Ekspirasyon valfi, 9027.10 GTİP’li Oksijen sensörü, 9019.20 GTİP’li Ventilatör devreleri)	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
37- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9018.90.60.00.00 GTİP’li Hasta devreleri (Anestezi/Ventilatör devresi)	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
38- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9018.39 GTİP’li IV Kanül	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
39- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 90.18, 90.19 GTİP’li Entübasyon Tüpleri	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı
40- Tıbbi Cihaz Yönetmeliği kapsamında piyasaya arz edilen 9018.19.10.00.00 GTİP’li Yoğun Bakım Monitörleri	Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	6/1/1996 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmış bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı

2. Etil alkol, kolonya, dezenfektan ve hidrojen peroksit; ihracı kayda bağıllı mallar listesinden çıkarılmıştır.

02/05/2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan **İhracı Kayda Bağıllı Mallara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: İhracat 2006/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat 2020/9)** ile, ihracı Kayda Bağıllı Mallar Listesi'nden 18 Mart 2020 tarihinde eklenen ürünlerden 35 ila 38'inci sıraları yürürlükten kaldırılmıştır.

İhracı Kayda Bağıllı Mallar Listesinden **çıkarılan** ürünler aşağıdaki gibidir.

35- Etil Alkol [GTP: 22.07 (GTİP: 2207.20.00.10.15 ve GTİP: 2207.20.00.90.15 hariç), GTİP: 2208.90.91.10.00, 2208.90.91.90.00, 2208.90.99.10.00, 2208.90.99.90.00]

36- Kolonya (GTİP: 3303.00.90.00.11)

37- Dezenfektan (GTİP: 3402.90.10.00.12, 3808.94.10.00.00, 3808.94.20.00.00, 3808.94.90.00.19, 3808.94.90.00.11, 2905.12.00.00.12)

38- Hidrojen Peroksit (GTP: 28.47)

3. Bazı ürünler için İGV ihdas eden 2424 sayılı Karar'da değişiklikler yapıldı.

05.05.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2485 sayılı Karar ile, 17.04.2020 tarihli ve 2424 sayılı Karar ile yürürlüğe konulan "İthalat Rejim Kararına Ek Karar"da bazı değişiklikler yapılmış olup, Karar eki tablolara eklemeler yapılmıştır.

- ▶ Karar'a ilişkin Ek-1 ve Ek-2 sayılı tablolarda yer alan "4" numaralı sütunlar söz konusu tablolardan çıkarılmış ve sonraki sütun numaraları göre teselsül ettirilmiştir.
- ▶ Söz konusu karara ilişkin Ek-1'e (01.10.2020 tarihinden itibaren uygulanacak İGV oranları) aşağıdaki ürünler eklenmiştir.

GTİP	İlave gümrük vergisi oranı (%)						
	1	2	3	4			8
				5	6	7	
6907.21.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6907.22.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6907.23.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6907.30.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6907.40.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6910.10.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15
6910.90.00.00.00	0	0	0	15	15	15	15

- ▶ Söz konusu karara ilişkin Ek-2'ye (18.04.2020'den 30.09.2020'ye kadar uygulanacak İGV oranları (bu tarih dahil)) aşağıdaki ürünler eklenmiştir.

GTİP	İlave gümrük vergisi oranı (%)						
	1	2	3	4			8
				5	6	7	
6907.21.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6907.22.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6907.23.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6907.30.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6907.40.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6910.10.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25
6910.90.00.00.00	0	0	0	25	25	25	25

Aynı Karar'a eklenen geçici madde 1 ile;

- ▶ 18/4/2020 tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklenen eşyanın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescilli halinde, 2424 sayılı Karar hükümleri uygulanmayacaktır.
- ▶ 2424 sayılı Karar kapsamında, 18/4/2020 tarihinden önce yüklemesi yapılmış ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ithal işlemi tamamlanmış bulunan eşyadan tahsil edilmiş olan ilave gümrük vergileri, Gümrük Kanunu ve ilgili diğer gümrük mevzuatının, gümrük vergisinin tahakkukuna, tahsiline, geri verilmesine, takibine ve teminata bağlanmasına ilişkin usul ve şekle müteallik hükümleri çerçevesinde ilgililerin talebi halinde, kendilerine geri verilecektir.

Bu karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4. İran menşeli polyester elyaf ithalatında uygulanan ek mali yükümlülüğün süresi uzatıldı.

05.05.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2486 sayılı Karar ile İran menşeli polyester elyaf ithalatında aşağıdaki şekilde koruma önlemi uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya tanımı	Ek mali yükümlülük		
		1. Dönem	2. Dönem	3. Dönem
5503.20.00.00.00	Poliesterlerden	%18,5	%18	%17,5

Ek mali yükümlülük (EMY), gümrük idarelerince, ithalatta alınan gümrük vergileri ve diğer mali yükümlülüklerden ayrı olarak tahsil olunur ve genel bütçeye irat kaydedilir. EMY tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer gümrük mevzuatının, gümrük vergisinin tesciline, tahakkukuna, tahsiline, geri verilmesine, takibine ve teminata bağlanmasına ilişkin usul ve şekle müteallik hükümleri, korunma önlemi olarak uygulanacak EMY işlemlerinde de uygulanır.

Diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, EMY'leri yerine getirilmeden ithalat işlemlerini gerçekleştirenler hakkında 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde noksan ek mali yükümlülüğün iki katı para cezası uygulanır.

Bu karar, 21.09.2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.

5. 3920.20.21.00.19 GTİP'li İran menşeli eşyaya uygulanan kota 3 yıl uzatılmıştır.

05.05.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No 2020/02) ile, 3920.20.21.00.19 GTİP'li İran menşeli ürünün ithalatında miktar kısıtlaması (kota) şeklinde uygulanmakta olan korunma önleminin 3 (üç) yıl süreyle uzatılmasına ve kota miktarının aşağıda yer alan tablodaki gibi düzenlenmesine karar vermiştir.

GTİP	Eşya tanımı	Kota Miktarı (Ton)		
		1. Dönem	2. Dönem	3. Dönem
3920.20.21.00.19	Diğerleri	02.07.2020 - 1.07.2021	02.07.2021 - 01.07.2022	02.07.2022 - 01.07.2023
		1.412	1.454	1.498

Söz konusu kotanın dağıtımı ile kullanımına ilişkin usul ve esaslar, İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Mevzuat çerçevesinde yayımlanacak Tebliğ ile belirlenir.

Bu Tebliğ 2/7/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

6. Yetkilendirilmiş yükümlülerin izlenmesi tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(Mülga) Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin 160'ıncı maddesine dayanılarak 14.3.2017 tarihli Resmî Gazete ile yürürlüğe konulan Yetkilendirilmiş Yükümlülerin İzlenmesi Tebliği, 06.05.2020 tarihli Resmî Gazete ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Ancak, Yetkilendirilmiş Yükümlülerin "Ön izleme" işlemleri (Bölge Müdürlüklerince meri GİKY'nın 159 uncu maddesi uyarınca) ve "Yerinde İzleme" işlemleri (Ticaret Bakanlığı Müfettişlerince meri GİKY'nın 160'ıncı maddesi çerçevesinde) mer'i Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmeye devam edilecektir.

7. Cep telefonu ithalatında gözetim uygulaması başlamıştır.

8 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2020/6 sayılı İthalatta Gözetim Uygulamasına İlişkin Tebliğ ile aşağıdaki eşyanın (yalnız karşısında gösterilen gümrük kıymetinin altında birim kıymetleri haiz olanlarının) ithalatında ileriye yönelik olarak yürütülecek gözetim uygulamasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya tanımı	Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Adet)
8517.12.00.00.11	Alicısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon cihazları	200

8. Plastik, ahşap, demir-çelikten bazı eşyalar ile beyaz eşya, saat gibi muhtelif eşyaya İGV getirildi.

11 Mayıs 2020 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 2514 sayılı Karar eki İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile İthalat Rejimi Kararının eki II sayılı listede yer alan ve karara ekli tablolarda GTİP'leri belirtilen maddelerin ithalatında ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır.

Karar kapsamı tahsil edilecek İGV oranlarına ilişkin tablolara, https://www.vergidegundem.com/documents/10156/4845288/GS79EK_Karar+Sayisi2514_.pdf/4c69eb50-30f7-4158-a64a-d362b9946d28 linkinden ulaşılabilir.

Ek-1'de yer alan tablo 1.10.2020 tarihinden itibaren, Ek-2'de yer alan tablo ise 11.05.2020 tarihinden itibaren 30.09.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) uygulanacak İGV oranlarını göstermektedir.

Karar kapsamında yer alan ve A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türk menşeli olmayan eşyadan "Diğer Ülkeler" sütununda belirtilen oran üzerinden İGV alınır. Ancak, Türkiye'nin taraf olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli eşyadan tercihi menşenin tevsiki halinde İGV alınmaz.

- ▶ Ancak aşağıda belirtilen durum ve hallerde bu Karar hükümleri uygulanmaz.
- ▶ Ekli tablolarda yer alan ürünlerin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilerek işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde varsa telafi edici verginin hesaplanmasında,
- ▶ Karar kapsamındaki ürünlerin İthalat Rejimi Kararı eki listelerdeki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılarak gümrük gözetimi altındayken A.TR dolaşım belgesi düzenlenerek AB ülkelerine ihraç edilmesi halinde,
- ▶ Karar kapsamındaki eşyanın aynı zamanda İthalat Rejimi Kararına ekli V sayılı listede yer alması halinde.

Geçici madde uyarınca bu Karar'ın yayımı tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyanın bu kararın yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescilli halinde, Ek-1'de yer alan İGV oranı tahsil edilir.

Bu karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9. 13 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2533 sayılı Karar ile, Türk Gümrük Tarife Cetvelinde ve İthalat Rejim Kararına ekli II sayılı listede 38. fasılda değişiklik yapılmıştır.

- ▶ 3808.94.90 tarife alt pozisyonu aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

	--- Diğerleri
3808.94.90.00.11	---- Bromoklormetan ya da bromometan (Metil bromür) içerenler
3808.94.90.00.12	---- %0,04 ila %0,06 arasında nano gümüş ihtiva edenler (büyüklüğü en fazla 25 nanometre olan, indirgeyici olarak sadece bitki özütleri, çözücü olarak distile su kullanılan, başka hiçbir kimyasal madde içermeyenler)
3808.94.90.00.19	---- Diğerleri

- ▶ İthalat Rejim Kararına ekli II sayılı listede 38. Fasıll başlıklı tabloya aşağıdaki satır eklenmiştir.

GTİP	Dipnot	Gümrük vergisi oranı (%)						
		1	2	3	4			8
3808.94.90.00.12		0	0	0	0	0	0	6

Bu karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10. AB tarafından Türkiye menşeli demir-çelik ürünlerine anti-damping soruşturması açıldı.

14 Mayıs 2020 tarihinde, Avrupa Birliği tarafından Türkiye menşeli demir, alaşımsız veya diğer alaşımlı çeliklerin sıcak haddelenmiş yassı ürünlerine dair anti-damping soruşturması açıldığına dair bildirim yayımlanmıştır.

Soruşturmaya konu ürünler, rulo halinde ("boyuna kesilen" ve "dar şerit" ürünleri dahil) olsun veya olmasın, kaplamadan daha ileri düzeyde işlenmemiş, demir, alaşımsız çelik veya diğer alaşımlı çeliklerin yassı haddelenmiş ürünlerdir.

Aşağıdaki ürünler soruşturma kapsamında değildir:

- ▶ Paslanmaz çelik ve tanecikleri yönlendirilmiş silisyum manyetik çelik ürünleri;
- ▶ Takım çeliği ve yüksek hız çeliği ürünleri;
- ▶ Ruloda olmayan, kabartma desenleri olmayan, 10 mm'yi aşan kalınlıkta ve 600 mm veya daha fazla genişlikte ürünler;
- ▶ Rulolarda olmayan, kabartma desenleri olmayan, kalınlığı 4,75 mm'yi geçen ancak 10 mm'yi geçmeyen ve genişliği 2050 mm veya daha fazla olan ürünler.

Soruşturmaya konu ürünlerin GTİP'leri aşağıdaki gibidir. GTİP'ler ilgili bildirimde bilgi amacıyla verilmiştir.

7208 10 00	7208 52 99	7225 40 90
7208 25 00	7208 53 10	ex 7226 19 10 (TARIC kodu 7226191090)
7208 26 00	7208 53 90	7226 91 91
7208 27 00	7208 54 00	7226 91 99
7208 36 00	7211 13 00	
7208 37 00	7211 14 00	
7208 38 00	7211 19 00	
7208 39 00	ex 7225 19 10 (TARIC kodu 7225191090)	
7208 40 00	7225 30 90	
7208 52 10	ex 7225 40 60 (TARIC kodu 7225406090)	

Damping soruşturması, 01.01.2019 - 31.12.2019 tarihlerini kapsayacaktır.

Tüm ilgili tarafların, bildirim yayımlandığı tarihten itibaren 37 gün içerisinde mevcut şikayet hakkında görüş bildirme hakkı bulunmaktadır.

11. Mermerler, granitler, kauçuktan eşya, pamuktan iplikler, camdan bazı eşya, bazı demir-çelik ürünleri ve elektronik eşya gibi muhtelif cinsteki eşyaya İGV getirildi.

20 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2565 sayılı Karar eki İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile İthalat Rejimi Kararının eki II sayılı listede yer alan ve karara ekli tablolarda GTİP'leri belirtilen maddelerin ithalatında ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır.

Karar kapsamı tahsil edilecek İGV oranlarına ilişkin tablolara,

https://www.vergidegundem.com/documents/10156/4845288/GS82_Ek1-2.pdf/d9c6cb3f-aa88-460a-9787-ff0d93801008

linkinden ulaşılabilir.

Ek-1'de yer alan tablo 1.10.2020 tarihinden itibaren, Ek-2'de yer alan tablo ise 20.05.2020 tarihinden itibaren 30.09.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) uygulanacak İGV oranlarını göstermektedir.

Karar kapsamında yer alan ve A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türk menşeli olmayan eşyadan "Diğer Ülkeler" sütununda belirtilen oran üzerinden İGV alınır. Ancak, Türkiye'nin taraf olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli eşyadan tercihi menşenin tevsiki halinde İGV alınmaz.

- ▶ Ancak aşağıda belirtilen durum ve hallerde bu Karar hükümleri uygulanmaz.
- ▶ Ekli tablolarda yer alan ürünlerin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilerek işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde varsa telafi edici verginin hesaplanmasında,
- ▶ Karar kapsamındaki ürünlerin ithalat Rejimi Kararı eki listelerdeki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılarak gümrük gözetimi altındayken A.TR dolaşım belgesi düzenlenerek AB ülkelerine ihraç edilmesi halinde,
- ▶ Karar kapsamındaki eşyanın aynı zamanda İthalat Rejimi Kararına ekli V sayılı listede yer alması halinde.

Geçici madde uyarınca bu Karar'ın yayımı tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyanın bu kararın yayımı tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescilli halinde, Ek-1'de yer alan İGV oranı tahsil edilir.

Bu karar, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

12. Muhtelif ülke menşeli iplik eşyası için uygulanan dampinge karşı önlemin devamına karar verildi.

22 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2020/8 sayılı Tebliğ ile; Çin, Endonezya ve Hindistan (Tebliğ No: 2015/8) ile Malezya, Pakistan, Tayland ve Vietnam'a (Tebliğ No: 2014/2) yönelik yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemlerin, https://www.vergidegundem.com/documents/10156/4845288/GS_83_EK.pdf/2886ab99-5f36-4deb-b3d7-2cab2e37f6a2 linkinde gösterilen biçimde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Bu tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

13. Endonezya'da mukim bazı firmalarca üretilen iplik eşyası için dampinge karşı önlem yürürlüğe konuldu.

22 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2020/9 sayılı Tebliğ ile, aşağıdaki tabloda GTP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye'ye ithalatında tabloda gösterilen

oranlarda dampinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTP	Eşyanın tanımı	Menşe ülke	Firma	Dampinge karşı önlem (CIF bedelin %)
55.08, 55.09 (5509.52; 5509.61; 5509.91 hariç)	Sentetik ve suni devamsız liflerden iplikler	Endonezya	PT Elegant Textile Industry	3,62
55.10 (5510.20 hariç); 55.11			PT Sunrise Bumi Textiles	5,03

Bu tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

14. Türkiye'nin, AB menşeli çelik ve bazı ürünlere ilave vergi uygulayacağına dair DTÖ bildirimini.

Türkiye tarafından Avrupa Birliği'ne (AB) uygulanacak koruma önlemlerine ilişkin olarak Dünya Ticaret Örgütü'ne (DTÖ) bildirimde bulunulmuş ve DTÖ tarafından söz konusu önlemlere ilişkin bilgilendirme metni 25 Mayıs 2020 tarihinde yayımlanmıştır.

İlgili olaylar:

31 Ocak 2019 tarihinde AB tarafından 26 adet çelik ürün grubuna 26 adet tarife kontenjanı uygulanmasına karar verilmiştir. Kontenjan aşımı durumunda ise uygulanacak vergi oranı %25 olarak belirlenmiştir. Söz konusu önlem 2 Şubat 2019 ile 30 Haziran 2021 arasında geçerli olacaktır. AB ek olarak söz konusu önlemi gözden geçirmiş, bazı değişiklikler yapmış ve bu değişiklikleri DTÖ'ye bildirmiştir.

Türkiye ve AB arasında söz konusu önlemlerin Türkiye'nin ticareti üzerindeki negatif etkilerine ilişkin olarak bir anlaşmaya varılamamıştır.

Sonuç:

Türkiye, AB menşeli belirli ürünlere ilave vergi uygulayacağını dünya ticaret örgütüne bildirmiştir.

Bildirim yayımlanma tarihi olan 25 Mayıs 2020 tarihinden itibaren 30 gün sonra, Türkiye'nin bu önlemi uygulama hakkı saklıdır.

Kural gereği, bu önlemlerin yürürlüğe girebilmesi için ayrıca bir iç düzenlemenin yayımlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

İlgili ürünler ise aşağıdaki gibidir:

No	GTİP	Ürün tanımı	İlave vergi
1	0901.21	Kafeini alınmamış	%10
2	2204.10	Köpüklü şaraplar	%25
3	2204.21	Muhtevası 2 litre veya daha az kaplarda olanlar:	%25
4	2309.10	Kedi veya köpek maması (perakende satılacak hale getirilmiş):	%10
5	72.08	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlikleri 600 mm veya daha fazla) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış):	%9
6	72.09	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya daha fazla, soğuk haddelenmiş, kaplanmamış):	%10
7	72.10	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar):	%14
8	72.11	Demir ve alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri (genişlikleri 600 mm.den az ve kaplanmamış olanlar):	%15
9	72.12	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlikleri 600 mm.den az ve kaplanmış olanlar):	%15
10	72.14	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (sadece dövülmüş, sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş, haddeleme işleminden sonra burulmuş olanlar dahil):	%15
11	72.15	Demir veya alaşımsız çelikten diğer çubuklar:	%14
12	72.16	Demir veya alaşımsız çelikten profiller:	%17

15. DİİB döviz kullanım oranlarında sektörel ayırım kaldırılmıştır.

29 Mayıs 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Tebliğ (İhracat: 2020/10) ile, Dahilde İşleme Rejimi Tebliği’nde (İhracat: 2006/12) döviz kullanım oranına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişiklikler ile;

- ▶ Dahilde işleme izin belgesi kapsamında sektörlere göre belirlenen döviz kullanım oranı ayırımı kaldırılmış olup, oranın %80’i geçmemek üzere Bakanlıkça belirleneceği belirtilmiştir.
- ▶ Bu oranların, 29 Mayıs 2020 itibarıyla düzenlenen dahilde işleme izin belgeleri için uygulanacağı ifade edilmiştir.

Karşılaştırma tablosu ise aşağıdaki gibidir:

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12) İlgili Madde	Mer’i hüküm	Mülga hüküm
17/9	Dahilde işleme izin belgesi kapsamında döviz kullanım oranı %80’i geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdü içeren belgelerde bu oran Bakanlıkça azami %100 olarak tespit edilebilir.	Dahilde işleme izin belgesi kapsamında döviz kullanım oranı otomotiv sektöründe düzenlenen belgeler için azami %65, deri ve deri mamulleri ile çimento, cam, toprak ve seramik ürünleri sektöründe düzenlenen belgeler için azami %60, tekstil ürünleri sektöründe düzenlenen belgeler için azami %65, konfeksiyon ve orman ürünleri sektöründe düzenlenen belgeler için azami %70, bunun dışında kalan sektörler için azami %80’dir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdü içeren belgelerde bu oran azami %100 olarak tespit edilebilir.
17/10	Bakanlık uluslararası emtia piyasalarındaki konjonktürel fiyat dalgalanmalarından dolayı dokuzuncu fıkrada belirtilen azami oranları dönemsel veya sektörel olarak yükseltmeye yetkilidir. Bu durumda, 45 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinin tatbikinde, belirlenen yeni döviz kullanım oranı esas alınır.	Bakanlık uluslararası emtia piyasalarındaki konjonktürel fiyat dalgalanmalarından dolayı bu oranları dönemsel veya sektörel olarak yükseltmeye veya düşürmeye yetkilidir. Bu durumda, bu Tebliğin 45 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin tatbikinde, belirlenen yeni döviz kullanım oranı esas alınır.

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Değerli okurlarımız; geçtiğimiz ayın en önemli gündemi malumunuz olduğu üzere yine yaşadığımız Covid-19 salgın süreci olmuştur. 1 Haziran itibarıyla pek çok faaliyetin yapılmasına izin verilmiş ve yeni normal düzende iş ve sosyal hayatımız tekrar canlanmaya başlamış bulunmaktadır. Bu dönemde en çok dikkat etmemiz gereken hususların başında ise iş sağlığı ve güvenliği bakımından iş ortamının yeni normale göre dizayn edilmesi, Sağlık Bakanlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından sektörel bazda ilan edilen tedbirlere harfiyen uyulmasıdır. Bu sayede virüsün bulaşıcılık düzeyi en aza indirilecek ve aynı zamanda işyerinizde bir vaka görülmesi halinde de çalışanlarınızı yeterince korumamanızdan kaynaklanabilecek yaptırımlardan en az düzeyde etkilenmiş olacaksınız.

İş ve sosyal güvenlik alanında geçtiğimiz mayıs ayı içerisinde yaşanan değişiklikler vergidegundem.com adresinde bulunan SGK sirkülerlerimiz ile sizlere ulaştırılmış bulunmaktadır. Dergimizin bu sayısında da işyerlerinde alınması gerekli İSG önlemleri, SGK'nın Covid-19 için hastalık kararı ve kısa çalışma ödeneğinin fazla ödenmesi durumunda yapılması gerekenler konuları yer almaktadır.

A. İşyerlerinde covid-19 özelinde alınması gerekli İSG önlemleri

Covid-19 nedir?

Yeni koronavirüs hastalığı (COVID-19) 13 Ocak 2020 tarihinde virüs olarak tanımlanmış, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından da 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilmiştir. Mevzuatımızda bulaşıcı hastalıklar "Bulaşıcı Hastalıklar Sürveyans ve Kontrol Esasları Yönetmeliği"nde tanımlanmış ve bildiri zorunlu bulaşıcı hastalıklar da bu yönetmeliğin ekinde yer almıştır. Günümüzde pandemi olarak adlandırılacak yeni virüs salgınları artık sıklıkla görülebildiğinden, mevzuatta yer alan salgın hastalık listeleri güncelliğini kaybedebilmektedir. 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu gereğince de bulaşıcı hastalığa yakalananların doğal olarak "çalışmaları" yasaklanmış durumdadır.

COVID-19 nasıl bulaşır?

Şu ana kadar elde edilen veriler;

- ▶ Damlacık yolu ile (hasta bireylerin öksürmeleri, aksırmaları ile ortama saçılan damlacıkların solunması ile bulaşır),
- ▶ Temas yolu ile (virüs içeren yüzeylere dokunma ve sonrasında ellerin ağız, burun ve göz mukozasına temas).
- ▶ Covid-19 özelinde alınması gereken önlemler temel olarak bulaşmayı önleme üzerine odaklanmalıdır. Covid-19 özelinde mevcut mevzuatta bir hüküm olmadığından, resmi kurumların önlem paket ve uyarıları dikkatlice izlenmeli ve uygulanmalıdır.

İş sağlığı ve güvenliği alanında temel düzenleme 6331 sayılı Kanun ve buna ilişkin Yönetmeliklerdir. Ancak Covid-19 yeni bir hastalık olduğundan mevcut mevzuatta buna ilişkin önlemler yer almamaktadır. Bu konuda Sağlık Bakanlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün yayınları takip edilmelidir. Covid-19 özelinde iki devlet kurumu da ayrı ayrı web sayfaları açarak sektörler özelinde alınması gereken önlemlere geniş olarak yer vermiş bulunmaktadırlar. Bulduğunuz sektör özelinde alınması gereken önlemlere aşağıdaki linklerden erişebilirsiniz;

<https://ailevecalisma.gov.tr/covid19>

<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/>

Dikkat: İşveren İSG kurallarına ilişkin mevzuata uymak ve çalışanlarının da bu kurallara uymasını sağlamakla yükümlüdür.

İş sağlığı ve Güvenliği genel Müdürlüğü'nün yayınladığı dokümanlar arasında en öne çıkanlardan bir tanesi ise Covid-19 özelinde işyerlerinde alınması gereken önlemler başlığını taşıyan belgedir. Bu belgede öngörülen önlemler şunlardır:

1. Hazırlık ekibinin kurulması ve görevleri

İş sağlığı ve güvenliği kurulunun bulunduğu işyerlerinde kurul tarafından, diğer işyerlerinde ise; işveren veya vekili koordinesinde hazırlık ekibinin kurulması. Hazırlık ekibi;

- I. Alınacak tedbirlerle ilgili çalışmaları yürütecek,
- II. İşyerindeki hijyen ve temizlik konularında gerekli çalışmaları yürütecek,
- III. Kurum içi ve kurum dışı iletişimi koordine edecek,
- IV. Acil durum planını güncel tutacaktır.

2. Acil durum planı ve risk değerlendirmesi

- I. Salgın hastalıklara karşı planlanmış önlemlerin mevcut COVID-19'a göre güncellenerek acil durum planınızın devreye alınması,
- II. İşyerinde yürütülen faaliyetlerin ve çalışma organizasyonunun, çalışanların COVID-19 maruziyetini engelleyecek şekilde düzenlenmesi,
- III. Çalışan temsilcileri ve/veya çalışanların güncellenen acil durum planı hakkında bilgilendirilmesi ve plan kapsamında ne yapmaları veya yapmamaları gerektiğinin farkında olmalarının sağlanması,
- IV. COVID-19 ile ilgili işyeri özelindeki tehlikeler belirlenerek ayrı bir risk değerlendirmesi veya mevcut risk değerlendirmesi üzerinde güncelleme yapılması gerekmektedir.

3. Salgının yayılmasını önleme

- I. Şu anda COVID-19'u önlemek için bir aşı bulunmamaktadır.
- II. Çalışanların işe başlamadan önce temassız ateş ölçerle kontrol edilmesi ve ateşi olanların işyeri hekimine yönlendirilmesi gerekir.
- III. İşyeri genelinde çalışanların sosyal mesafesini sağlamak için uygun bir çalışma modeli geliştirilmelidir.
- IV. Çalışanların hasta olduklarında evde kalmalarını teşvik eden, öksürük ve hapsirme görgü kurallarını içeren ve el hijyeninin önemini anlatan afiş/poster/talimatlar işyerinin girişine ve herkesin görebileceği diğer alanlara asılmalıdır.
- V. Çalışanlara tek kullanımlık mendiller ve biyolojik atıklar için ayrı çöp torbaları sağlanmalı; temizlik personeline, çöplerin içeriğine temas edilmeden boşaltılması için gerekli uygulamalar yaptırılmalıdır.
- VI. Çalışanlar, işyeri ortamına girmeden ve çalışma sırasında en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla ellerini yıkamaları konusunda bilgilendirilmelidir, su ve sabuna erişim olmadığı takdirde alkol bazlı bir el dezenfektanı kullanarak ellerini sık sık temizlemeleri sağlanmalıdır.

4. Temizlik ve hijyen

- I. İşyerinde temizlik ve hijyen standartları en üst seviyeye çıkarılmalıdır.
- II. Sağlık Bakanlığının tavsiyeleri doğrultusunda gerekli ek önlemler alınmalıdır.
- III. İşyerlerinde mümkün olduğunca çalışanların yakın temasta bulunmaları ve ekipman, araç, gereçlerin ortak kullanımı önlenmelidir.
- IV. Çalışanlar işe başlamadan önce ve çalışma süresince belirli aralıklarla en az 20 saniye boyunca ellerini su ve sabunla yıkamalıdır.
- V. Yüzeylerin, ekipmanın ve çalışma ortamının diğer öğelerinin rutin olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi dahil olmak üzere düzenli temizlik uygulamaları sürdürülmelidir.
- VI. Çalışma alanları, lavabo, tuvalet, banyo, merdiven korkulukları, musluk ve yemekhaneler, yatakhaneler, dinlenme alanları, giyinme/soyunma odaları, kapı, turnike gibi ortak kullanım alanlarında hijyen şartlarına uyulmalıdır.
- VII. İşyerlerine ziyaretler kısıtlanmalı, acil olmayan ziyaretler ve dışardan alınan hizmetlerden acil olmayanları iptal edilmelidir.
- VIII. İş ortaklarını ve taşeronları da içeren işyerini ziyaret eden herkesin el yıkama yerlerine erişiminin olması sağlanmalıdır. El yıkama mümkün değilse, alkol bazlı el dezenfektanı hazır bulundurulmalıdır.
- IX. Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeni sık aralıklarla sağlanmalıdır.
- X. Servis ve toplu taşıma aracını kullanan çalışanların araç içerisindeki yüzeylere teması mümkün olduğunca azaltılmalıdır.
- XI. Çalışanların işyerlerine giriş-çıkış kayıtları esnasında kullanılacak yöntemler fiziksel temasta bulunmayacakları şekilde düzenlenmelidir.
- XII. İşyeri belirli aralıklarla mümkünse doğal yolla havalandırılmalıdır.
- XIII. Yemekhanelerde uygun termal konfor şartları ve hijyen sağlanmalıdır. Aynı anda yemek yiyen çalışan sayısı (öncelikli olarak kumanya verilmesi, kapalı kapta tek kullanımlık içme suyu sağlanması, mümkün olmaması durumunda çalışanların vardiyalı şekilde yemek yemesi, aynı anda yemek yiyecek çalışanların mesafeli oturabileceği şekilde bir düzen kurulması veya çalışanın her gün aynı masaya oturmasını sağlayacak numaralandırma sistemi vb.) azaltılmalıdır.
- XIV. İş giysileri ve koruyucu ekipmanlar, çalışma alanından ayrıldıktan önce çıkarılmalı ve diğer giysilerden ayrı bir yerde muhafaza edilmesi sağlanmalıdır. Kirlenmiş bu giysilerin ve koruyucu ekipmanların virüsten arındırılarak temizliği sağlanmalı, gerektiği hallerde ise imha edilmelidir.

5. Kişisel koruyucu donanımlar hakkında rehberlik

- i. Enfeksiyon şüphesi olan kişilerle doğrudan temas veya kontaminasyon riski bulunan çalışma ortamlarında, çalışanların tam kapalı göz koruyucu veya yüz koruyucu/ siperlik (EN-166), koruyucu kıyafet (EN-14126), solunum

koruyucu (EN-149/FFP2 veya FFP3) ventilsiz maskelerin ve eldivenlerin (EN ISO 374-5 ve virüs piktogramlı) kullanılması sağlanmalıdır.

- ii. Covid-19 virüsüne karşı koruma amaçlı "tekrar kullanılamaz" anlamına gelen "NR" işareti bulunan maskelerin bulundurulması gerekmektedir.

Seyahat ve toplantılarla ilgili tavsiyeler

6. Etkilenen bölgelere seyahat

Yurtdışından dönen kişiler işe gitmekten kaçınmalı ve Sağlık Bakanlığı'nın 14 gün kuralına uymalıdır. Bu kişiler bilgi almak için ALO 184 Koronavirüs Danışma Hattını aramalı ve kendilerini tecrit etmelidirler.

7. Toplantı öncesinde veya sırasında ve sonrasında;

Mümkünse muhtemel COVID-19 maruziyetini önlemek adına toplantılar ertelenmeli veya tele/video konferans olarak yapılmalıdır. Bunların gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, toplantı daha az katılımcı ile gerçekleştirilmelidir.

Toplantı sonrasında tüm katılımcıların adları ve iletişim bilgileri en az bir ay boyunca saklanmalıdır.

8. İşyerinde COVID-19 hastalığı şüphesi/tanısı bulunan çalışan tespit edildiğinde neler yapılmalıdır?

- I. COVID-19 hastalık şüphesi bulunan çalışan maske takmak suretiyle işyeri sağlık personeline gitmeli ve işyeri hekimi tarafından değerlendirilmesi yapılmalıdır.
- II. İşyeri hekimi tarafından çalışanın COVID-19 şüphesi olarak değerlendirilmesi halinde daha önceden belirlenen ve enfeksiyonun yayılmasını önleyecek nitelikte olan bir alanda diğer çalışanlardan izolasyonu sağlanmalıdır.
- III. Durum işyerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerine ve işyeri yetkililerine bildirilir.
- IV. İşyeri hekiminin değerlendirmesine göre veya işyeri sağlık personelinin bulunmadığı durumlarda, Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi 184 aranarak yetkilinin verdiği talimatlar izlenmelidir.
- V. İlgili yetkili kurum/kurumlar tarafından belirtilen önlemler yerine getirilir.
- VI. İşyeri sağlık biriminde görev yapan personelin kişisel hijyeni ve görev yapılan fiziki mekanın dezenfeksiyon işlemi gerçekleştirilir.
- VII. Enfekte olduğu doğrulanmış çalışanın ayrılmadan önce temas etmiş olabileceği diğer çalışanların maske takması sağlanarak işyeri sağlık personeline bilgi verilir. Enfekte çalışanın temas ettiği diğer çalışanlar tespit edilerek, Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi 184 aranarak yetkilinin verdiği talimatlar izlenmelidir.
- VIII. Enfekte olduğu doğrulanmış çalışanın işyerinde çalıştığı ve temas ettiği alanlar dezenfekte edilmelidir.

Alınması gereken tedbirlerin sınırı, hakkaniyete göre belirlenebilen makul bir düzey değil; aklın, ilmin, fen ve tekniğin mümkün kıldığı her türlü korumadır.

B. Covid-19 iş kazası/ meslek hastalığı/ hastalık mı?

Covid-19 sürecinde en çok tartışılan/tartışılmakta olan konulardan birisi de bu virüse maruz kalınması olayının iş kazası mı, meslek hastalığı mı yoksa hastalık olarak mı değerlendirileceği hususudur. Bu konu hakkında SGK tarafından 07/05/2020 tarih ve 2020/12 sayılı Genelge yayımlanmıştır.

Anılan Genelge;

5510 sayılı Kanun'un "Hastalık ve Analık Hali" başlıklı 15'inci maddesinde yer alan "4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalının, iş kazası ve meslek hastalığı dışında kalan ve iş göremezliğine neden olan rahatsızlıklar, hastalık halidir" hükmünden hareket ederek aynen; "Covid-19 virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu dikkate alındığında söz konusu salgına maruz kalan ve sağlık hizmeti sunucularına müracaat eden sigortalılara hastalık kapsamında provizyon alınması gerekmektedir" denilmiştir.

Genelge dikkatlice incelendiğinde; esasen girişte ifade ettiğimiz sorulara bir cevap olarak değil de sağlık hizmet sunucularına yönelik olarak "kendilerine covid-19 nedeniyle başvuran 4/a ve 4/b kapsamındaki çalışanların provizyon kayıtlarının hastalık olarak açılması talimatını içerdiği" değerlendirilmektedir. Bu anlamda bu hastalığa maruz kalan ve/veya kalacak kişilerin SGK'ya iş kazası/meslek hastalığı yönünde başvuruda bulunma imkanları olabileceği; bunun kararının ölüm halinde SGK Müfettişleri, diğer hallerde SGK Denetmenleri tarafından rapora bağlanacağı ancak en sonunda bu olayların nihai olarak yüksek yargı tarafından kesinleştirileceği unutulmamalıdır.

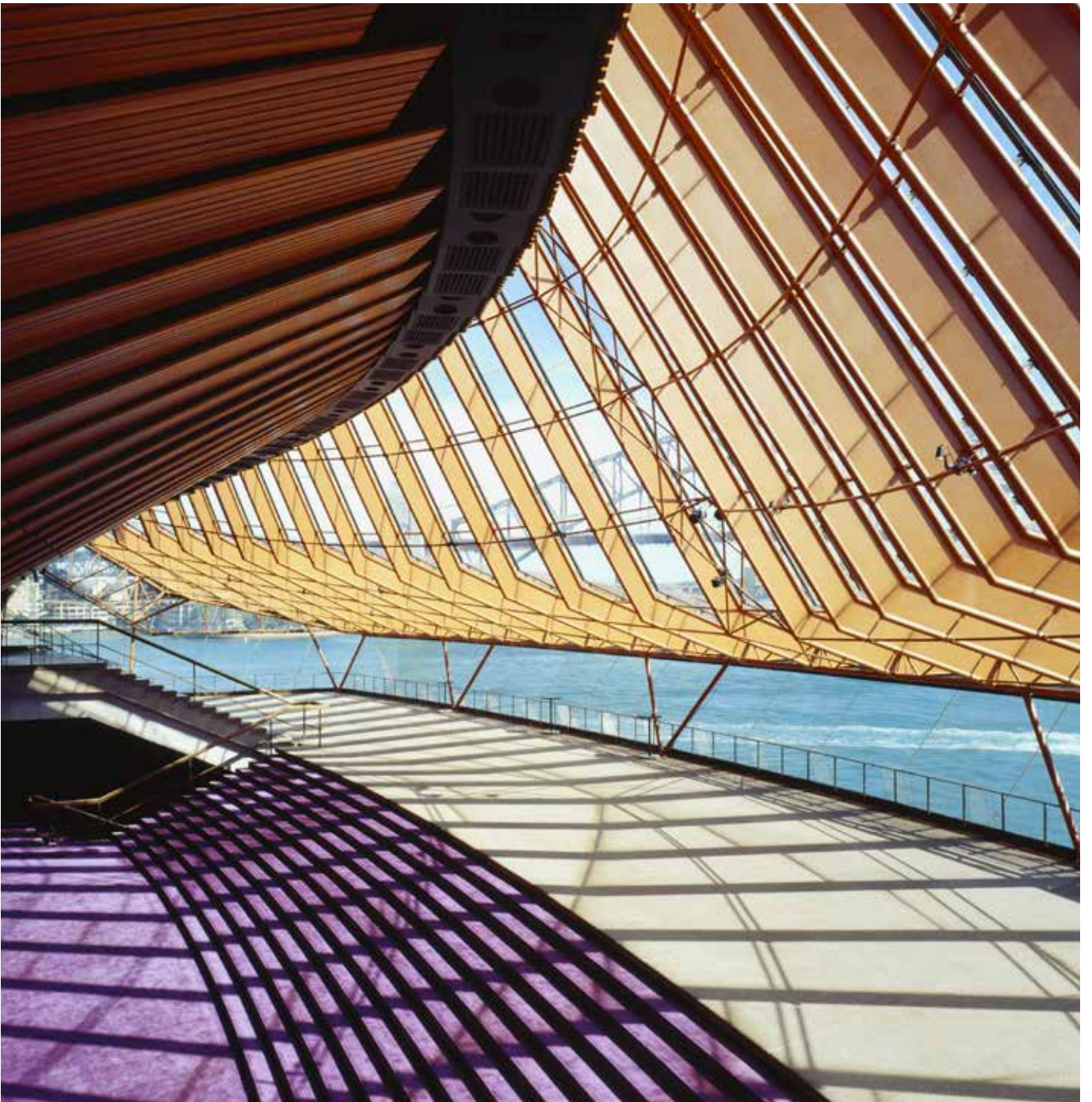
Bir diğer husus ise; covid-19 ile ilgili olarak bu tarihe kadar sağlık hizmet sunucuları tarafından iş kazası olarak alınan provizyonların durumunun ne olacağıdır? Bilindiği üzere iş kazaları en geç üç iş günü içerisinde SGK'ya bildirilmesi gerekmekte aksi halde idari para cezası söz konusu olmaktadır. Bu zamana kadar sağlık kuruluşları tarafından covid-19- iş kazası olarak provizyon alınıp işverenler tarafından da yasal süresinde bildirimde bulunulmamasına bağlı idari para cezası uygulananların durumunun yeniden gözden geçirilmesi gerekir.

Bu genelge ile birlikte; işverenlerin SGK müdürlükleri bünyesinde bulunan Ünite İtiraz Komisyonlarına başvuruya gerek olmadan uygulanan bu cezaların ünite tarafından resen silinmesi, bu şekilde idari bir işlem uygulanmaması halinde ise cezaya maruz kalan işverenler tarafından Kuruma itiraz edilmesi gerektiğini değerlendirmekteyiz.

C. Kısa çalışma ödeneğinin personele fazla ödenmesi durumunda yapılması gerekenler

Kısa çalışma ödeneği başvuru listelerinde yer alan çalışanlara kısa çalışma ödenekleri İş-Kur tarafından yatırılmaya başlanmış bulunmaktadır. Ancak bu süreçte gözlenen sıkıntılardan bir tanesi de hak etme koşullarını gerçekte taşımadığı halde bazı çalışanlara ödeme yapılması sorunudur. İşte kısa çalışma ödeneğinin personele fazla ödenmesi durumunda yapılması gerekenler iş bu sirkülerimizin konusunu oluşturmaktadır. Bu süreçte beş farklı adım öngörülmüş olup, dilekçe örneği ise aşağıdaki linkte paylaşılmıştır.

1. Adım; İŞKUR'dan Kısa Çalışma Ödeneği ile ilgilenen personel ile iletişime geçilmelidir (Mail veya Telefon görüşmesi),
2. Adım; Fazla ödemelerin olduğu aya ait (Puantaj Kayıtları ve SGK kayıtlarının uyumlu olduğu) 'Oran Excell' tablosunun Kısa Çalışma Ödeneği ile irtibatta olduğunuz personele e-posta gönderilmesi,
3. Adım; Kısa Çalışma Ödeneği ile ilgilenen personele göndermiş olduğunuz 'Oran Excell' tablosunu İŞKUR portalına yüklemeli ve karşılaşılan fazla ödemeleri rapor halinde İŞVERENE mail atmalıdır,
4. Adım; İŞVERENE iletilen raporda oluşan fazla ödemeleri İŞKUR'un PTT Hesap Numarasına 019152.. (Bağlı bulunduğunuz ilin plaka numarası) hesabına yatırılması gerekmektedir,
5. Adım; Dekont, dilekçe ve oluşturulacak Excell listesi@iskur.gov.tr (Kısa Çalışma Ödeneği ile ilgilenen personel maili) adresine gönderilmesi gerekmektedir.

İngiltere vergi oranlarını artıracak mı?

İngiltere'nin en yüksek tirajlı ve saygın gazetelerinden The Daily Telegraph'ta geçtiğimiz ay yer alan bir haberde, koronavirüsün İngiltere'ye getireceği yüksek maliyet nedeniyle gelir vergisi oranının artırılacağı ve kamu çalışanlarının maaşlarının dondurulacağı iddia edildi. Salgının İngiltere'ye bu yıl yaklaşık 300 milyar sterline mal olacağını yazan gazete, manşetten yayınladığı bu haberi Hazine tarafından İngiltere Maliye Bakanı Rishi Sunak için 5 Mayıs'ta hazırlanan ve basına sızan bir belgeye dayandırdı.

The Telegraph'ın ardından BBC ve diğer önde gelen basın kuruluşlarında da yer alan haberde, içinde bulunulan zorlu süreç karşısında alınabilecek önlemler sıralanıyor. Başbakan Boris Johnson ve Maliye Bakanı Sunak ise henüz iddiaları doğrulayan ya da yalanlayan net bir açıklama yapmadı. Ancak gerek üst düzey Hazine bürokratları gerekse ekonomistler, vergileri artırmak ya da harcamaları kısmaktan başka çok fazla seçenek bulunmadığına dikkat çekiyorlar. Hazine içerisindeki, gelir vergisi ve KDV'yi de içeren artırım planları konusunda yürütülen görüşmelere yakın kaynaklar, vergi artışlarının ekonomide toparlanma başlayana kadar erteleneceğini belirtiyorlar.

İngiliz gelir idaresi HMRC'nin (Her Majesty's Revenue & Customs) verilerine göre vergi gelirleri nisanda yüzde 42, başka bir deyişle 26 milyar sterlin azalmış. Hükümetin borçlanması ise yine geçen yılın nisan ayına göre tam altı kat artmış durumda. İngiltere'nin nisan ayı KDV geliri ekside, çünkü yapılan iadeler tahsilatların çok ötesinde. KDV İngiltere'de kamu gelirleri içinde önemli kalemlerden biri ve endişelerin artmasındaki en önemli faktörler arasında. Tüm dünyada olduğu gibi İngiltere'de de tüketim çökmüş durumda ve bunun krizden önceki seviyelere dönmesi epey zaman alacak. İngiltere'nin bu mali yılı en iyi ihtimalle 337 milyar sterlin, en kötü senaryoya göre ise 516 milyar sterlin bütçe açığı ile tamamlaması bekleniyor.

Covid-19 destekleri pahalya patladı

Koronavirüs sürecinde yapılan yardımlar İngiliz hükümetine pahalya patladı, bunu herkes kabul ediyor ve önlem alınması gerektiği ortada. Ancak vergi artışı söylentileri, bırakın muhalefeti, Muzafazakar Parti içerisinde bile tepki çekti. Covid-19'un ekonomide neden olduğu hasarın ancak güçlü bir toparlanma ve ekonomik büyümeyle giderilebileceğini belirten çok sayıda siyasetçi, Brexit sonrası dönemde rekabet gücünün yüksek tutulması gerekirken vergi oranlarının artırılmayacağını ve hatta aşağı çekilmesi gerektiğini savunuyor.

İngiliz hükümeti vergileri artırırsa, Muhafazakar Parti seçim manifestosunda yer alan "gelir vergisi, KDV ve sosyal güvenlik katkıları artırılmayacak" şeklindeki taahhüdü de bozmuş olacak. Vergi oranlarının artırılması yönünde bir karar alınırsa bunun sonbahar aylarında açıklanabileceği belirtiliyor. Ancak üst düzey Hazine bürokratlarına göre birkaç ay içerisinde değilse bile artış orta vadede kaçınılmaz ve bir noktada mutlaka gerçekleşecek. Artırımın varlıklar, değerli konut ya da üst gelir dilimlerini kapsayacak şekilde zengin kesime mi yönelik olacağını yoksa toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde de mi gerçekleşeceğini ise bekleyip göreceğiz.

Haziran 2020

OECD, Taxing Wages 2020 raporunu yayınladı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üyesi ülkelerde 2019'da ücretlerin dörtte birinden fazlası yasal kesintilere gitti. OECD'nin yayınladığı ve ücretler üzerinde vergi ve yasal kesintilerin oluşturduğu yükün ele alındığı yeni bir rapor, çalışanlar açısından en ağır vergi yükünün Belçika ve Almanya'da olduğunu gösterdi. Raporda ücretlerin vergilendirilmesinde üye ülkelerdeki son durumun ele alınmasının yanı sıra, Covid-19 nedeniyle önümüzdeki yıllarda ücret üzerindeki vergi yükünün azalacağı yönünde beklentiler de yer alıyor.

Ortalama bir çalışanın işverene maliyeti ile eline geçen net ücret arasındaki fark baz alınarak çeşitli hesaplamaların yapıldığı rapora göre, çocuk sahibi olmayan bekâr bir çalışanın vergi yükünün yüzde 52,2 olarak belirlendiği Belçika'yı Almanya (%49,4), İtalya (%48,0), Avusturya (47,9) ve Fransa (46,7) izliyor.

Taxing Wages (Ücretlerin Vergilendirilmesi) 2020 isimli çalışmada, Türkiye bekâr çalışanların yer aldığı kategoride ücret üzerindeki vergi yükü bakımından yüzde 39,1 ile 16. Sırada bulunuyor. Türkiye'de tek kişinin çalıştığı iki çocuklu bir ailenin üzerindeki vergi yükü ise 2019 yılı için yüzde 37,5 seviyesinde hesaplanmış. Türkiye'nin dördüncü olarak görüldüğü "tek kişinin çalıştığı iki çocuklu ailelere" ilişkin sıralamanın tepesinde ise İtalya yer alıyor. Ücret üzerindeki vergi yükünü gösteren bu iki sıralamada ülkemize ait oranlar birbirine çok yakın olsa da bekar/çocuksuz ve tek kişinin çalıştığı iki çocuklu çalışan gruplarındaki durumu gösteren listelerdeki yerimiz epey farklı ve bunun önemli bir nedeni var.

Çocuklu ailelerde durum

OECD ülkelerinin büyük bölümünde, çocuklu aileler için ortalama vergi yükü, aynı gelir seviyesinde olan ve çocuk sahibi olmayanlara kıyasla daha düşük. Özellikle bazı ülkeler açısından bu iki farklı grubun ücretleri üzerindeki vergi yükü ve buna bağlı olarak o ülkelerin sıralamalarındaki yeri belirgin şekilde değişiyor. Başka bir deyişle, gelişmiş ekonomilerin büyük bölümünde çocuklu aile olmak gerçek anlamda desteklendiğinden, ücret üzerindeki vergi yükü oranında da önemli farklılıklar gözleniyor. Örneğin Almanya'da, çocuğu olmayan bekâr bir çalışanın ücreti üzerindeki vergi yükü yüzde 49,4 olarak belirlenmiş. Yani OECD içinde ücret üzerindeki vergi yükünün en ağır olduğu ikinci ülke. Diğer taraftan, Almanya'da tek kişinin çalıştığı iki çocuklu aileler üzerindeki vergi yükü ise yüzde 34,3. İki sıralama karşılaştırıldığında, bekâr/çocuksuz ve tek kişinin çalıştığı iki çocuklu ailelerin vergi yükü oranındaki en büyük farklılıklara Kanada, Polonya, Macaristan, Almanya, İsviçre, Belçika ve ABD'de rastlanıyor. Yani çocuklu ailelere en önemli desteklerin bu ülkelerde sağlandığı görülüyor. 2019 yılı itibarıyla OECD'de tek çalışanın olduğu çocuklu aileler için ortalama vergi yükü yüzde 26,4. Yani brüt ücretin dörtte birinden fazlası vergi ve yasal kesintilere gitmiş. Buna göre, çocuk sahibi ailelerden yapılan net kesintiler, bekâr çalışanlardan yapılanlardan 10 puan daha azken, Türkiye'de aradaki fark sadece 1,7 puan. Bu ülkelerden birçoğunda destekler zaten çok uzun yıllardır güçlü iken, birkaç ülkede ise yakın zamanda yapılan reformlar etkisini göstermiş.

NPATR açısından Türkiye'deki tablo

OECD tarafından raporun özet sunumunda öne çıkarılan bir diğer unsur da kişisel gelir vergisi (PIT) ve çalışandan kesilen sosyal güvenlik katkılarının toplam brüt ücrete oranını gösteren NPATR (net kişisel ortalama vergi oranı) değeri ile ilgili. OECD'ye göre Türkiye tek kişinin çalıştığı iki çocuklu aile kategorisinde NPATR oranının en yüksek olduğu ülkelerden biri. Bu sınıflandırmada Türkiye'yi Danimarka izliyor. OECD üyesi ülkelerin önemli bölümü aslında vergi oranlarının ve vergi yükünün son derece ağır olduğu gelişmiş ekonomilerden oluşuyor, ancak çocuk sahibi çalışanlara yapılan nakit yardımlar sayesinde ailelerin vergi yükü hafifliyor.

Batılı ülkelerde destekler güçlü

Almanya'da Bakanlar Kurulu geçtiğimiz yıl Maliye Bakanı Olaf Scholz'un hazırladığı ve çocuk parası zammıyla birlikte ailelere vergi avantajı sağlayan tasarımı kabul etti. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren çocuk parasının her bir çocuk için 194 eurodan

204 euroya yükseltildi. Almanya'da 4'üncü ve daha fazla çocuk için ödenen çocuk parası miktarı ise 225 euro. OECD üyesi çok sayıda ülkede gelir durumlarına bakılmaksızın çocuklu ailelere, çocukları belirli yaşa gelene kadar değişen tutarlarda nakit yardımlar yapılıyor. Gelişmiş ekonomilerin çocuklu ailelere sağladığı teşviklerin nedenlerinden biri de çoğunun yaşlı nüfusa sahip olması ve nüfus artışını destekleme çerçevesinde bu yönde politikalar izlemeleri şeklinde açıklanabilir.

Ülkemizde ise 2008 yılından beri yürürlükte olan "Asgari Geçim İndirimi" uygulaması mevcut. Kısaca AGİ olarak bilinen sistem, çalışanın ücretinden kesilecek gelir vergisinden, kendisi, eşi ve çocukları için her yıl belirlenen tutarlarda indirim yapılması esasına dayanıyor.

TABLO 1. OECD ÜLKELERİNDE ORTALAMA BİR ÇALIŞANIN ÜCRETİ ÜZERİNDEKİ VERGİ YÜKÜ

Ülke	İstihdam maliyetlerine oranı, 2019	Yıllık değişim, 2019/18 (yüzde puan cinsinden)			
		Toplam Vergi yükü 2019 (1)	Vergi yükü	Gelir vergisi	Çalışanın Ödediği Sosyal Güvenlik Katkısı
Belçika	52.2	-0.48	-0.47	0.00	-0.01
Almanya	49.4	-0.18	0.03	-0.52	0.31
İtalya	48.0	0.24	0.24	0.00	0.00
Avusturya	47.9	0.29	0.34	0.01	-0.06
Fransa	46.7	-0.33	0.03	-0.45	0.09
Macaristan	44.6	-0.46	0.10	0.13	-0.69
Çekya	43.9	0.18	0.28	0.01	-0.11
Slovenya	43.6	0.38	0.38	0.00	0.00
İsveç	42.7	-0.32	-0.32	0.00	0.00
Letonya	42.6	-0.04	-0.03	0.00	0.00
Finlandiya	41.9	-0.52	0.02	0.07	-0.62
Slovak Cumhuriyeti	41.9	0.07	0.20	0.02	-0.15
Portekiz	41.0	0.20	0.20	0.00	0.00
Yunanistan	40.8	-0.12	0.08	-0.10	-0.09
İspanya	39.5	0.10	0.10	0.00	0.00
Türkiye	39.1	-0.12	-0.12	0.00	0.00
Lüksemburg	38.4	0.20	0.33	0.02	-0.15
Hollanda	37.3	-0.56	-1.02	0.12	0.34
Estonya	37.2	1.08	1.08	0.00	0.00
Litvanya	37.2	-3.43	6.29	12.30	-22.02
Norveç	35.7	-0.14	-0.14	0.00	0.00
Polonya	35.6	-0.17	-0.18	0.00	0.01
Danimarka	35.4	0.06	0.01	0.00	0.00
İrlanda	33.2	0.30	0.22	0.00	0.08
İzlanda	33.1	-0.22	-0.09	0.00	-0.13
Japonya	32.7	0.05	0.02	-0.01	0.04
Birleşik Krallık	30.9	-0.09	-0.12	0.02	0.02
Kanada	30.5	-0.35	0.06	0.12	-0.53
Amerika Birleşik Devletleri	29.8	0.16	0.21	0.00	-0.06
Avustralya	27.9	-0.94	-0.94	0.00	0.00
Kore	23.3	0.31	0.17	0.14	0.00
İsrail	22.7	0.20	0.18	-0.02	0.04
İsviçre	22.3	0.07	0.07	0.00	0.00
Meksika	20.1	0.39	0.42	0.00	-0.03
Yeni Zelanda	18.8	0.34	0.34	0.00	0.00
Şili	7.0	0.04	0.04	0.00	0.00
Ağırlıklandırılmamış Ortalama					
OECD Ortalaması	36.0	-0.11	0.22	0.33	-0.66

1. (bekar, çocuk sahibi olmayan ortalama ücretli bir çalışan)

TABLO 2. OECD ÜLKELERİNDE BEKAR VE TEK KİŞİLİK AİLELER ÜZERİNDEKİ VERGİ YÜKÜ, 2019

İstihdam maliyetlerine oranı	Yıllık değişim, 2019/18 (yüzde puan cinsinden)				
	Ülke	Tek Kişinin Çalıştığı İki Çocuklu Ailenin Toplam Vergi Yüğü (1)	Bekar Bir Çalışanın Ücreti Üzerindeki Vergi Yüğü (2)	Alenin Vergi Yüğü	Bekar Bir Çalışanın Vergi Yüğü
İtalya	39.2	48.0	0.58	0.24	-0.34
Yunanistan	37.8	40.8	-0.11	-0.12	-0.01
Finlandiya	37.5	41.9	-0.48	-0.52	-0.04
Türkiye	37.5	39.1	-0.21	-0.12	0.09
İsveç	37.4	42.7	-0.29	-0.32	-0.03
Fransa	36.8	46.7	-2.34	-0.33	2.01
Belçika	36.5	52.2	-0.96	-0.48	0.48
Almanya	34.3	49.4	-0.09	-0.18	-0.08
İspanya	34.2	39.5	0.26	0.10	-0.16
Avusturya	33.7	47.9	-3.67	0.29	3.96
Letonya	32.4	42.6	-0.20	-0.04	0.17
Hollanda	32.3	37.3	-0.52	-0.56	-0.04
Norveç	32.1	35.7	-0.27	-0.14	0.14
Slovak Cumhuriyeti	31.1	41.9	0.51	0.07	-0.44
Macaristan	29.6	44.6	-0.59	-0.46	0.13
Portekiz	29.4	41.0	0.34	0.20	-0.14
Letonya	29.0	37.2	-4.24	-3.43	0.81
Slovenya	28.5	43.6	3.32	0.38	-2.94
Japonya	27.5	32.7	0.07	0.05	-0.02
Estonya	27.5	37.2	1.37	1.08	-0.29
Czech Republic	26.6	43.9	1.03	0.18	-0.85
Birleşik Krallık	26.3	30.9	0.02	-0.09	-0.11
Danimarka	25.2	35.4	0.22	0.06	-0.16
İzlanda	21.6	33.1	-0.59	-0.22	0.36
Avustralya	20.8	27.9	-0.78	-0.94	-0.16
Kore	20.6	23.3	-0.36	0.31	0.67
İsrail	20.3	22.7	0.24	0.20	-0.05
Meksika	20.1	20.1	0.39	0.39	0.00
Amerika Birleşik Devletleri	18.8	29.8	0.33	0.16	-0.17
İrlanda	17.9	33.2	0.25	0.30	0.05
Polonya	17.7	35.6	2.62	-0.17	-2.79
Lüksemburg	17.3	38.4	0.23	0.20	-0.03
Kanada	11.6	30.5	-0.45	-0.35	0.10
İsviçre	9.9	22.3	0.12	0.07	-0.04
Şili	7.0	7.0	0.00	0.04	0.04
Yeni Zelanda	3.5	18.8	1.55	0.34	-1.22
Ağırlıklandırılmamış Ortalama					
OECD Ortalaması	26.4	36.0	-0.07	-0.11	-0.03

1. (Tek çalışanın geçindirdiği iki çocuklu aile)
2. (bekar, çocuk sahibi olmayan ortalama ücretli bir çalışan)

Fransa şarap sektörüne yönelik vergi muafiyetleri açıkladı

Fransa hükümeti şarap sanayiini koronavirüsün neden olduğu güçlüklerden koruyabilmek için çeşitli vergi muafiyetleri açıkladı. Üreticilerin sosyal güvenlik ödemelerine ilişkin olarak önemli kolaylıklar sağlanacağını açıklayan hükümet ayrıca 140 milyon euro'luk yeni bir fon oluşturulduğunu da duyurdu.

Açıklamada sağlanan desteklerden, Covid-19 öncesinde de ABD'nin ticari yaptırımları nedeniyle zor durumda kalan ve sayıları 85 bini aşan şarap üreticisi, üzüm yetiştiricisi ve şarap ticareti yapan işletmenin faydalandırılacağı belirtildi.

Almanya'nın vergi gelirleri koronavirüs nedeniyle düştü

Almanya'nın vergi gelirleri koronavirüs nedeniyle nisan'da 39 milyar euroya geriledi. Ancak Maliye Bakanı Olaf Scholz, bu durumun hükümetin iş dünyasına yönelik destekleyici politikaları terk etmesine neden olmayacağını açıkladı.

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, nisan'da federal devlet ve eyaletlerin vergi gelirleri 2019'un aynı ayına göre yüzde 25 azalarak 39 milyar euroya düştü. Ocak-Nisan döneminde ise federal hükümet ve eyaletlerin vergi gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3'lük düşüşle 220 milyar euroya geriledi.

Maliye Bakanlığı, vergi gelirleri bakımından gelecek birkaç ayın sıkıntılı olacağına dikkat çekse de ekonomiyi desteklemek için Haziran'da yeni bir paket açıklanması yönünde hazırlık yapıldığı ifade edildi.

Yunanistan'dan turizme destek amaçlı KDV indirimleri

Yunanistan'da turizm faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla çeşitli KDV indirimleri açıklandı. Ülkede 1 Haziran'dan 31 Ekim'e kadar geçerli olmak üzere, toplu taşıma ücretlerinde, açık hava sinema biletlerinde, kahve ve alkol­süz içeceklerde KDV oranı yüzde 24'ten yüzde 13'e çekildi.

Başbakan Kyriakos Mitsotakis hükümetin ayrıca, turizm sektöründeki işçilerin maaşlarını ve sosyal güvenlik katkılarını karşılayacağını ve bu sezon çalışamayacak olan mevsimlik işçilere işsizlik yardımı ödeyeceğini de belirtti.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
72	29.05.2020	Elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile e-Defter beratlarının yükleme süresi uzatıldı.
71	28.05.2020	Menkul kıymetlerden 2020 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin güncellenen tablo.
70	27.05.2020	Vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan indirimin şartlarında 7194 sayılı Kanun'la gerçekleştirilen değişiklikler hakkında açıklamalar yapıldı.
69	27.05.2020	7194 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı Tebliğ yayımlandı.
68	24.05.2020	Finansman bonoları ile varlık kiralama şirketlerince ihraç edilen bir yıldan kısa vadeli kira sertifikalarından elde edilen gelirlerden yapılan stopajın oranı yüzde 15'e yükseltildi.
67	24.05.2020	Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden hesaplanması gereken BSMV'nin oranı yüzde 1'e yükseltildi.
66	23.05.2020	GİB, Türkiye Bankalar Birliğine, bankalar tarafından gerçekleştirilen kaydi altın satışları üzerinden kambiyo muamele vergisi hesaplanması gerektiğine dair yazı gönderdi.
65	18.05.2020	Türkiye- Arjantin Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
64	13.05.2020	Sigara ve bazı tütün mamullerinin ÖTV oranları yeniden belirlendi.
63	12.05.2020	Geçici vergi beyannamelerinin verilme süresi 28 Mayıs 2020 Perşembe günü sonuna kadar uzatıldı.
62	11.05.2020	Salgın döneminde yarım kalan teşvik belgeli yatırımlar için ek süre verilebileceğine ilişkin Karar yayımlandı.
61	08.05.2020	Mücbir sebep döneminde KDV iade taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlendi.
60	24.04.2020	Yabancı para cinsinden ödenen BES katkı payları için devlet katkısı oranı %10 olarak belirlendi.
59	22.04.2020	Türkiye-Fildişi Sahili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
58	21.04.2020	Şubat ve mart aylarına ilişkin KDV beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 28 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldı.
57	20.04.2020	E-Defter beratlarının yükleme süreleri ile basit usule tabi mükellefler için defter beyan sistemine kayıt süreleri uzatıldı.
56	17.04.2020	Kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatıldı.
55	17.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
54	14.04.2020	Yeni Koronavirüs salgını kapsamında alınacak ekonomik tedbirleri içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
53	14.04.2020	Türkiye-Ukrayna Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren Protokol'ün onaylanması uygun bulundu.
52	06.04.2020	Türkiye-Çad Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
51	04.04.2020	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması pilot iller dışındaki mükellefler için 1 Temmuz 2020'ye ertelendi.
50	01.04.2020	Covid-19 salgını kapsamında Cumhurbaşkanınca başlatılan kampanyaya yapılan bağış ve yardımların gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından indirimi.
49	31.03.2020	Tecil-terkin uygulaması kapsamında teslim edilen malların ihracat süreleri uzatıldı.
48	30.03.2020	Mücbir sebep hallerinden yararlanan mükelleflerde kısmi katma değer vergisi tevkifatı uygulaması.
47	30.03.2020	Türkiye-Özbekistan Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nı değiştiren Protokol Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
46	28.03.2020	Mücbir sebep hükümlerinden faydalanma durumuna ilişkin sorgu ekranı İnteraktif Vergi Dairesi'ne eklendi.
45	27.03.2020	Koronavirüs (COVID-19) salgınından etkilenen mükelleflerin mücbir sebep hükümlerinden faydalanması
44	26.03.2020	Konaklama vergisi ve döviz cinsinden ödenecek BES katkı paylarının vergilendirilmesi konusunda düzenlemeler içeren 7226 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
43	26.03.2020	Kolalı gazozlar ile puro ve sigarillo gibi bazı tütün mamullerinin ÖTV oranları yeniden belirlendi.

Vergi Takvimi

2020 Haziran ayı mali yükümlülükler takvimi

1 Haziran 2020 Pazartesi	2019 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve ödenmesi* Emlak vergisi ve çevre temizlik (konut dışı binalar için) vergilerinin 1. taksit ödemesi Vergi levhasının internet vergi dairesi üzerinden yazdırılarak alınması Veraset ve intikal vergisi 1. taksit ödemesi Nisan 2020 dönemine ait haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Nisan 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi**
10 Haziran 2020 Çarşamba	16-31 Mayıs 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
15 Haziran 2020 Pazartesi	Mayıs 2020 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
22 Haziran 2020 Pazartesi	Mayıs 2020 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Haziran 2020 Salı	Mayıs 2020 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
25 Haziran 2020 Perşembe	1-15 Haziran 2020 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Haziran 2020 Cuma	Mayıs 2020 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) beyanı ve ödenmesi*** Mayıs 2020 dönemine ait damga vergisinin beyanı ve ödenmesi Mayıs 2020 dönemine ait katma değer vergisinin beyanı ve ödenmesi***
30 Haziran 2020 Salı	Mayıs 2020 dönemine ait haberleşme vergilerinin beyanı ve ödenmesi Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin 2019 yılına ilişkin gelir vergisi 2. taksit ödemesi Mayıs 2020 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi** Mayıs 2020 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi****

* 30 Nisan 2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2019 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 1 Haziran 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. (127 numaralı VUK Sirküleri).

** 518 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile mücbir sebep kapsamına alınan mükellefler tarafından; 1 Haziran 2020 ve 30 Haziran 2020 tarihlerine kadar verilmesi gereken Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ilişkin "Form BaBs" bildirimlerinin verilme süreleri 27 Temmuz 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

*** 518 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile mücbir sebep kapsamına alınan mükellefler tarafından; 26 Haziran 2020 tarihine kadar verilmesi gereken muhtasar beyannameler (Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve KDV beyannamelerinin verilme süreleri 27 Temmuz 2020, söz konusu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri ise 28 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

**** 518 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile mücbir sebep kapsamına alınan mükellefler tarafından; 30 Haziran 2020 tarihine kadar ödenmesi gereken 2020/Mayıs ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. (02.04.2020 tarihli SGK Genel Yazısı)

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Ücretler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisi tarifesi - 2020 (Diğer gelirler)	
Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	% 15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	% 20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	% 27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL, fazlası	% 35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL, fazlası	% 40
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00
Engellilik indirimi (2020)	
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)
Birinci derece engelliler için	1.400
İkinci derece engelliler için	790
Üçüncü derece engelliler için	350
Asgari geçim indirimi - TL (2020)	
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı
	Yok 1 2 3 4 5 veya fazla
Çalışıyor	220,73 253,83 286,94 331,09 353,16 375,23
Çalışmıyor	264,87 297,98 331,09 375,23 375,23 375,23
Konut kira geliri istisnası	
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000
Arızı kazançlara ilişkin istisna	
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 tarihinden itibaren	1,60
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
25.10.2019 tarihinden itibaren	19
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 12,75
Avans işlemlerinde	% 13,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 13,75
Not: Bu oranlar 21.12.2019 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40
Damga vergisi oran ve tutarları (2020)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	68,70 TL
Gelir tablosu	32,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	89,10 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	119,00 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	58,80 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	69,70 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2020)	
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	306.603 TL
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	613.582 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	7.060 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	7.060 TL
Vergi tarifesi (2020)	
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı
	Veraset yoluyla intikal İvazsız intikal
İlk 350.000 TL için	% 1 % 10
Sonra gelen 850.000 TL için	% 3 % 15
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 5 % 20
Sonra gelen 3.300.000 TL için	% 7 % 25
Matrahın 6.300.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10 % 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2020 - 31.12.2020 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.943,00	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	412,02	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	29,43	
Gelir vergisi matrahı	2.501,55	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	375,23	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	220,73	
Kesilecek gelir vergisi	154,50	
Damga vergisi (binde 7,59)	22,34	
Kesintiler toplamı	618,29	
Net asgari ücret	2.324,71	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
2020	35.316,00	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

Income Tax

Income tax tariffs - 2020 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 180.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 180.000, TRL 44.070, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 191.070, for above	40 %					

Income tax tariffs - 2020 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 22.000	15 %					
For TRL 49.000; for the first TRL 22.000, TRL 3.300, for above	20 %					
For TRL 120.000; for the first TRL 49.000, TRL 8.700, for above	27 %					
For TRL 600.000; for the first TRL 120.000, TRL 27.870, for above	35 %					
For more than TRL 600.000, for TRL 600.000, TRL 195.870, for above	40 %					

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)	
Year	Amount (TRL)
2018	16,00
2019	19,00
2020	23,00

Disability allowance (2020)	
Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	1.400
For 2 nd degree disabled	790
For 3 rd degree disabled	350

Minimum living allowance - TRL (2020)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	220,73	253,83	286,94	331,09	353,16	375,23
Unemployed	264,87	297,98	331,09	375,23	375,23	375,23

Exemption for house rental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	4.400
2019	5.400
2020	6.600

Exemption in capital gains (Except securities)	
Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2018	12.000
2019	14.800
2020	18.000

Exemption in incidental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2018	27.000
2019	33.000
2020	40.000

The upper limit of severance pay exempt from income tax	
Period	Amount (TRL)
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86
01.01.2020 - 30.06.2020	6.730,15

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
01.07.2019 - 01.10.2019	2,50
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
Since 30.12.2019	1,60

Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 - 24.10.2019	22
Since 25.10.2019	19

Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2017	14,47
2018	23,73
2019	22,58

Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2018	1.000
2019	1.200
2020	1.400

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	12,75 %
In advance transactions	13,75 %
In rediscount transactions under TPL	13,75 %

Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 21.12.2019.

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
2020	3.239.556,40

Stamp duty rates and amounts (2020)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 68,70
Income statement	TRL 32,90
Annual income tax return	TRL 89,10
Corporate tax return	TRL 119,00
Value added tax returns	TRL 58,80
Withholding and premium service returns	TRL 69,70

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2020)	
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 306.603
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 613.582
For transfers conducted without any consideration	TRL 7.060
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 7.060

Tax tariff (2020)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 350.000	1 %	10 %
For the next TRL 850.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.800.000	5 %	20 %
For the next TRL 3.300.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 6.300.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings	
Payments / withholdings	01.01.2020 - 31.12.2020 (TRL)
Gross minimum wage	2.943,00
Social security premium employee's contribution (14 %)	412,02
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	29,43
Income tax base	2.501,55
Income tax calculated (15 %)	375,23
Minimum living allowance (Single) (-)	220,73
Income tax to be withheld	154,50
Stamp duty (7,59 per thousand)	22,34
Total withholdings	618,29
Net minimum wage	2.324,71

Annual gross minimum wage	
Year	Amount (TRL)
2018	24.354,00
2019	30.700,80
2020	35.316,00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2020-31.12.2020	2.943,00	22.072,50

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2020 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye